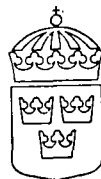

Utbildningsutskottets betänkande

1988/89:UbU21

Anslag till utbildning för vårddyrken, m. m.

1988/89
UbU21

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1988/89:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkterna D 9. Utbildning för vårddyrken, D 13. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. och D 14. Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m. jämte motioner.

Propositionen

1. Utbildning för vårddyrken

Regeringen har under punkt D 9 (s. 204–214) föreslagit

1. att riksdagen fastställer planeringsramar för budgetåret 1989/90 i enlighet med vad som i propositionen har förordats.

2. att riksdagen bemyndigar regeringen att den 1 juli 1989 inrätta två påbyggnadslinjer, fördjupning i arbetsterapi, om 20 poäng samt fördjupning i sjukgymnastik, om 20 poäng.

3. att riksdagen till *Utbildning för vårddyrken* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 431 675 000 kr.

2. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Regeringen har under punkt D 13 (s. 251–255) föreslagit

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om överföring mellan anslagen *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* och *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* i enlighet med vad som har förordats i propositionen.

2. att riksdagen till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 200 871 000 kr.

Regeringen har under punkt D 14 (s. 262–263) föreslagit att riksdagen till Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m. för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag av 1 020 000 000 kr.

Motionerna

1988/89:Ub512 av Ulla Tillander m. fl. (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om återupptagandet av tandläkarutbildningen och inrättandet av en tandvårdshögskola i Malmö.

1988/89:Ub513 av Gudrun Schyman och Elisabeth Persson (båda vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om det ökade behovet av psykoterapiutbildning.

2. att riksdagen anvisar 800 000 kr. till S:t Lukasstiftelsen för budgetåret 1989/90.

1988/89:Ub518 av Lars-Erik Lövdén m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utvecklandet av en tandvårdshögskola i Malmö.

1988/89:Ub519 av Elisabeth Persson och Björn Samuelson (båda vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av psykoterapiutbildning vid Hälsouniversitetet i Linköping.

1988/89:Ub521 av Bruno Poromaa och Sten-Ove Sundström (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökad utbildning av hörselvårdspersonal.

1988/89:Ub533 av Ingrid Hasselström Nyvall och Marianne Jönsson (fp, c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ökad sjukgymnastutbildning.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en del av den i yrkande 1 angivna ökningen förläggs till Kalmar vårdhögskola.

1988/89:Ub537 av Britt Bohlin m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om omfördelning av resurser för att möjliggöra ökad läkarutbildning.

1988/89:Ub548 av Jan-Erik Wikström och Ingemar Eliasson (båda fp) vari yrkas att riksdagen till S:t Lukasstiftelsens påbyggnadsutbildning i psykoterapi för budgetåret 1989/90 anvisar 800 000 kr.

1988/89:Ub561 av Gullan Lindblad (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-

nen anförts om att den 3-åriga försöksutbildningen inom hälso- och sjukvårdslinjen bör permanentas,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ytterligare 450 nybörjarplatser inom hälso- och sjukvårdslinjen enligt UHÄ:s förslag tillförs antingen den reguljära utbildningen eller den 3-åriga försöksutbildningen.

1988/89:Ub565 av Lars Leijonborg m. fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att antalet nybörjarplatser på apotekarlinjen skall öka med 20 fr. o. m. 1989/90,

2. att riksdagen beslutar att antalet nybörjarplatser på receptarielinjen skall öka med 40 fr. o. m. 1989/90.

1988/89:Ub572 av Ingbritt Irhammar och Karl Erik Olsson (båda c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utökad sjukgymnastutbildning i Lund.

1988/89:Ub583 av Birger Rosqvist m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökning av läkarutbildning i syfte att minska de stora olägenheterna med nuvarande svåra bristsituation.

1988/89:Ub589 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om läkarlinjens dimensionering,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tandläkarlinjen,

4. att riksdagen beslutar permanenta påbyggnadslinjen för logopedier,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om dimensioneringen på hälso- och sjukvårdslinjen,

6. att riksdagen till Utbildning för vårdyrken för budgetåret 1989/90 anslår 2,2 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1988/89:Ub608 av Göran Engström m. fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att öka antalet nya platser inom grundläggande sjuksköterskeutbildning till 450 platser,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att landstingen skall ges rätt att nyttja den nya utbildningen om 120/130 poäng.

1988/89:Ub617 av Maj-Inger Klingvall och Viola Furubjelke (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om etablering av försöksverksamhet med treårig hälso- och sjukvårdslinje.

1988/89:Ub629 av Eva Goës och Claes Roxbergh (båda mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av att platsantalet på hälso- och sjukvårdslinjen bör utökas med 450 nybörjarplatser enligt UHÄ:s förslag, att utökningen alternativt bör tillföras den reguljära

utbildningen eller den 3-åriga försöksutbildningen samt att 3-årsutbildningen på sikt bör permanentas.

1988/89:UbU21

1988/89:Ub645 av Stina Eliasson och Gunhild Bolander (båda c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utökad receptarie- och apotekarutbildning.

1988/89:Ub651 av Irne Vestlund och Ingrid Andersson (båda s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en förlängning av den grundläggande laboratorieassistentutbildningen med 10 poäng till 100 poäng,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förstärkning av resurserna för den förberedande naturvetenskapliga preparandkursen.

1988/89:Ub659 av Ann-Cathrine Haglund m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till åtgärder för att trygga det framtida behovet av apotekare och receptarier.

1988/89:Ub667 av Lola Björkquist m. fl. (fp, m, mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att påbyggnadslinjer i de medellånga vårdutbildningarnas karaktärsämnen anordnas inom den kommunala högskolan enligt UHÄ:s förslag.

1988/89:Ub673 av Ann-Cathrine Haglund m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

8. att riksdagen beslutar att läkarutbildning skall bedrivas i Umeå utan att motsvarande minskning av antalet utbildningsplatser sker i Lund,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om principerna rörande anslagstildelningen på det medicinska området.

1988/89:Ub677 av Karin Wegestål m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av antalet nybörjarplatser på hälso- och sjukvårdslinjen.

1988/89:Ub684 av Stina Eliasson och Karin Söder (båda c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående behovet av ökat statligt stöd till Stockholms Musikpedagogiska Institut, SMI.

1988/89:Ub688 av Stig Gustafsson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om en utökning av antalet utbildningsplatser på receptarie- och apotekarlinjerna i enlighet med vad anförts i motionen.

1988/89:Ub701 av Ingrid Hasselström Nyvall (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av utvecklingsåtgärder vid vårdhögskolan i Kalmar.

1988/89:Ub709 av Claes Roxbergh m. fl. (mp, m, fp) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att den grundläggande laboratorieassistentutbildningen förlängs med 10 poäng till 100 poäng,

2. att riksdagen beslutar att den förberedande naturvetenskapliga preparandkursen om 5 poäng blir obligatorisk för studerande som inte kommer från naturvetenskaplig eller tekniskt inriktad linje i gymnasieskolan och att resursförstärkningen genomförs från budgetåret 1989/90.

1988/89:Ub710 av Barbro Westerholm och Jan-Erik Wikström (båda fp) vari yrkas att riksdagen ger regeringen till känna att ifrågavarande utbildning bör starta den 1 juli 1990.

1988/89:Ub712 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

5. att riksdagen under anslaget D 9. Utbildning för vårddyrken, anslår 10 milj. kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1988/89:Ub713 av Anita Stenberg och Anna Horn af Rantzien (båda mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att läkarutbildningen i Umeå bör utökas med 20 nya tjänster utan att därför övrig läkarutbildning minskas.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:So517.

1988/89:Ub714 av Ragnhild Pohanka och Anita Stenberg (båda mp) vari yrkas att riksdagen beslutar att en statlig vidareutbildning för sjukgymnaster i ortopedisk medicin inrättas.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:So518.

1988/89:Ub725 av Jan-Erik Wikström och Barbro Westerholm (båda fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ytterligare en inriktning av påbyggnadslinjen för sjukgymnaster vid Karolinska institutet.

1988/89:Ub728 av Larz Johansson m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

7. att riksdagen avvisar regeringens förslag om neddragning av anslagen till utbildningarna för tekniska yrken, vårddyrken och undervisningsyrken med 2% (delvis).

10. att riksdagen beslutar att antagningen till läkarutbildningen i Umeå utökas med 20 platser,

11. att riksdagen hos regeringen begär förslag till utökad läkarutbildning på de utbildningsorter som finns i eller i närheten av områden som uppvisar bestående svårigheter att rekrytera läkare,

12. att riksdagen beslutar att utöka antalet nybörjarplatser på rehabiliteringslinjen med inriktning mot sjukgymnastik med tio platser vardera i Östergötland och Norrbotten,

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande samverkan mellan sjukvårdshuvudmännen i syfte att åstadkomma fler praktikplatser,

17. att riksdagen beslutar att tandläkarutbildningen i Malmö skall åter-

upptas med 40 nybörjarplatser som omfördelas från Göteborg och Stockholm.

18. att riksdagen till D 9. Utbildning för vårddyrken anvisar 458 507 000 kr. varvid förhöjningen används dels för utbyggd läkarutbildning med 18 000 000 kr., dels till utökad sjukgymnastutbildning med 300 000 kr., dels för att återställa den 2-procentiga besparingen med 8 532 000 kr.

1988/89:Ub732 av Eva Goës och Kaj Nilsson (båda mp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om elevavgifter vid Stockholms Musikpedagogiska Institut.

2. att riksdagen för budgetåret 1989/90 anvisar ett särskilt anslag om 600 000 kr. till Musikpedagogiska Institutet.

1988/89:Ub740 av Eva Goës m. fl. (mp) vari yrkas att riksdagen anvisar 800 000 kr. till S:t Lukasstiftelsen för påbyggnadsutbildning i psykoterapi.

1988/89:Ub742 av Marianne Jönsson och Agne Hansson (båda c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om oförändrad dimensionering av läkarutbildningen i Lund.

2. att riksdagen beslutar hemställa hos regeringen om åtgärder för en utökad dimensionering av läkarutbildningen.

1988/89:Ub743 av Marianne Jönsson och Agne Hansson (båda c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande den treåriga sjuksköterskeutbildningen vid vårdhögskolan i Kalmar.

1988/89:Ub749 av Knut Wachtmeister (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en tandvårdshögskola i Malmö.

1988/89:Ub751 av Mats Lindberg och Lena Boström (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kvaliteten på läkarutbildningen vid Umeå universitet bör vara lika hög som i övriga landet.

1988/89:Ub753 av Björn Samuelson m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. avseende Stockholms musikpedagogiska institut för budgetåret 1989/90 anslår 600 000 kr. utöver regeringens förslag så att utbildningen blir avgiftsfri.

1988/89:Ub757 av Torgny Larsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av stöd till av S:t Lukasstiftelsen planerad psykoterapiutbildning.

1988/89:Ub761 av Börje Hörnlund och Stina Eliasson (båda c) vari yrkas

1. att riksdagen anvisar medel för utökad läkarutbildning i Umeå efter en årskostnad på 17,5 milj. kr. i fullt utbyggt skede,

2. att riksdagen anvisar 2,4 milj. kr. för ombyggnad av lokaler, inredning och utrustning.

1988/89:Ub766 av Gullan Lindblad (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den grundläggande laboratoricassistentutbildningen bör förlängas med 10 poäng till 100 poäng.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den förberedande naturvetenskapliga preparandkursen om 5 poäng bör bli obligatorisk för studerande som inte kommer från naturvetenskaplig eller tekniskt inriktad linje i gymnasieskolan.

1988/89:Ub773 av Bertil Persson (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att tandläkarutbildningen till viss del integreras med läkarutbildningen och till viss del med övriga tandvårdsutbildningar, det senare lämpligen genom en integrerad tandhälsovårdsskola,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tandläkarhögskolornas utveckling till regiontandvårdsinstitut,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en enhetlig 2-årig utbildning för all assisterande tandvårdspersonal i huvudsak utformad i enlighet med tandhygienistutbildningen.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:Sf373.

1988/89:Ub810 av Sten Svensson m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att antagning till sjuksköterskeutbildning efter vårdinriktade kompletteringskurser från gymnasieskolans teoretiska treåriga utbildningar bör ske parallellt med antagning från gymnasieskolans vårdlinjer för att bredda och förbättra rekryteringen.
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att möjligheten till komplettering med påbyggnadskurser till vissa linjer inom de postgymnasiala vårdutbildningarna bör utökas.

1988/89:Ub824 av Inger Schörling m. fl. (mp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

16. att riksdagen till påbyggnadsutbildningen i psykoterapi vid S:t Lukasstiftelsen för budgetåret 1988/89 under anslaget D 9. Utbildning för vårdyrken anslår 800 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit,
17. att riksdagen till vårdutbildningen för budgetåret 1989/90 under anslaget D 9 anslår 2 milj. kr. till hälso- och sjukvårdsutbildningen, vilket innebär 450 nya platser,
18. att riksdagen beslutar med hänsyn till vad i motionen anförts öka anslaget D 9. Utbildning för vårdyrken till 434 475 000 kr.,
26. att riksdagen beslutar att för budgetåret 1989/90 till Stockholms Musikpedagogiska Institut anslå 600 000 kr., för täckning av elevavgifterna.

1988/89:Ub834 av Ann-Cathrine Haglund m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

41. att riksdagen avslår regeringens förslag om en minskning av antalet antagningsplatser vid läkarlinjen vid universitetet i Lund,
42. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om medel för forskning i anslutning till den medicinska utbildningen.

1988/89:Ub837 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

4. att riksdagen hos regeringen begär att planeringsramen för högskolans allmänna hälso- och sjukvårdslinje ökar med 450 platser,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att försöksverksamheten vad gäller den treåriga högskoleutbildningen i allmän hälso- och sjukvård skall vara permanent,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att det utökade platsantalet för högskolans allmänna hälso- och sjukvårdslinje bör tillföras den treåriga utbildningen.
7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vikten av alternativa vägar till högskolans medellånga vårdutbildningar i syfte att rekrytera äldre och livserfarna människor.

Utskottet

Under följande punkter behandlas anslagen Utbildning för vårdrarken, Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. och Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.

1. Utbildning för vårdrarken

Under denna punkt behandlar utskottet planeringsramar m. m. för samtliga linjer inom vårdrarkessektorn, såväl inom den statliga som den kommunala högskolan.

Läkarlinjen

Problemen med läkarrekryteringen i Norrland har länge påtalats. Mot denna bakgrund beslöt riksdagen vid föregående riksmöte att en utredning och prövning borde göras av möjligheterna att inom oförändrad total planeringsram omfördela nybörjarplatser på läkarlinjen till universitetet i Umeå (UbU 1987/88:24 s. 6, rskr. 1987/89:276).

I budgetpropositionen redovisar föredragande statsrådet universitets- och högskoleämbetets (UHÄ:s) utredning i frågan och ämbetets förslag att utöka den totala planeringsramen för att kunna förlägga ytterligare 20 platser till Umeå. UHÄ har beräknat utbyggnadskostnaden under en sexårsperiod till 17,5 milj. kr., varav ca 6,9 milj.kr under grundutbildningsanslaget och ca 10,6 under fakultetsanslaget. Till detta kommer enligt UHÄ:s förslag 2,4 milj. kr. i engångskostnader för utrustning och ombyggnad av lokaler.

Statsrådet kan inte förorda en utökning av den totala planeringsramen för läkarlinjen mot bakgrund av det begränsade ekonomiska utrymme som

samhället kan medge för den kommunala expansionen och därmed även för ökningen av antalet läkartjänster. Inom en oförändrad planeringsram bör enligt statsrådet 20 platser flyttas från universitetet i Lund till universitetet i Umeå. Antagning till de flyttade platserna avses ske inför vårterminen 1990. Under förevarande anslag beräknas en ökning av anslagsposten för universitetet i Umeå med 543 000 kr. nästa budgetår och en motsvarande minskning av anslagsposten för universitetet i Lund. Statsrådet anser att en ny princip bör tillämpas, nämligen att medel för den ökade dimensioneringen av läkarutbildningen i Umeå beräknas endast under grundutbildningsanslaget och inte under fakultetsanslaget. Kostnader för ombyggnader av lokaler i Umeå bör bekostas genom omprioriteringar inom tilldelade medel för underhåll som disponeras av byggnadsstyrelsen. Övrig nödvändig utrustning föreslås bekostas från den i utrustningsplanen uppförda kostnadsramen För universitets- och högskoleämbetets fördelning.

I motionerna 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 1, 1988/89:Ub673 (m) yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713 (mp), 1988/89:Ub728 (c) yrkande 10, 1988/89:Ub742 (c) yrkande 1, 1988/89:Ub751 (s), 1988/89:Ub761 (c) yrkande 1 och 1988/89:Ub834 (m) yrkandena 41 och 42 avvisas den föreslagna överföringen av nybörjarplatser från Lund till Umeå. Motionärerna anser att den totala planeringsramen i stället bör ökas med 20 platser som lokaliseras till Umeå, varvid universitetet i Lund behåller sina platser och resurser. Vidare anføres att kvaliteten på utbildningen i Umeå inte får försämrats, varför resurser bör anvisas både under grundutbildnings- och forskningsanslagen. I motion 1988/89:Ub761 yrkande 2 hemställs vidare om att riksdagen skall anvisa 2,4 milj. kr. för ombyggnad av lokaler samt för inredning och utrustning.

I några motioner, nämligen 1988/89:Ub537 (s), 1988/89:Ub583 (s), 1988/89:Ub728 (c) yrkande 11 och 1988/89:Ub742 (c) yrkande 2 hemställs om ett uttalande från riksdagen om behovet av en ökad total planeringsram för läkarlinjen.

Utskottet har erfart att bl. a. socialstyrelsen och Landstingsförbundet i förnyade bedömningar av det framtida läkarbehovet funnit ett något större behov av läkare inför de närmaste decennierna än vad nuvarande planeringsramar kan tillgodose. Utskottet har vidare bedömt behovet av en förbättrad läkarrekrytering i Norrland så stort att dessa två faktorer sammantagna leder till slutsatsen att läkarlinjen bör ökas med 20 nybörjarplatser vid universitetet i Umeå utan någon överföring av platser och resurser från universitetet i Lund. Vidare anser utskottet att ökningen av antalet platser i Umeå på sedvanligt sätt bör följas av en uppräknig av resurser för både grundutbildning och forskning. UHÄ har beräknat kostnaderna för det första året till 1 087 000 kr. under grundutbildningsanslaget och 2 098 000 kr. under fakultetsanslaget. I likhet med föredragande statsrådet anser utskottet att antagning till de 20 nya platserna i Umeå bör ske inför vårterminen 1990. Därmed halveras medelsbehovet för nästa budgetår. Utskottet föreslår att riksdagen under anslaget Utbildning för vårdricken nu anvisar 543 000 kr. för den ökade dimensioneringen i Umeå och senare under anslaget Medicinska fakulteterna (jfr. 1988/89:UbU25)

1 049 000 kr. utöver regeringens förslag avseende forskningen i Umeå. Vad utskottet här anfört bör riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 1, 1988/89:Ub673 (m) yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713 (mp), 1988/89: Ub742 (c) yrkande 1, 1988/89:Ub751 (s), 1988/89:Ub761 (c) yrkande 1 och 1988/89:Ub834 (m) yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt 1988/89:Ub728 yrkande 10 som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet anser i likhet med föredragande statsrådet att medel för ombyggnad och utrustning bör finnas inom de i budgetpropositionen nämnda ramarna. Därmed avstyrks motion 1988/89:Ub761 yrkande 2.

Eftersom utskottet föreslagit riksdagen att redan budgetåret 1989/90 öka den totala planeringsramen för läkarlinjen behövs inte något sådant uttalande som begärs i motionerna 1988/89:Ub537 (s), 1988/89:Ub583 (s), 1988/89:Ub728 (c) yrkande 11 och 1988/89:Ub742 (c) yrkande 2, varför de avstyrks.

Regeringens förslag i övrigt beträffande planeringsramar för läkarlinjen vid Karolinska institutet samt universitetet i Uppsala, Linköping och Göteborg nästa budgetår tillstyrks av utskottet.

Tandläkarlinjen

Planeringsramarna för tandläkarlinjen omfattar totalt 260 nybörjarplatser, varav 120 vid Karolinska institutet, 80 vid universitetet i Göteborg och 60 vid universitetet i Umeå. Regeringen föreslår en oförändrad dimensionering nästa budgetår.

Ett återupptagande av tandläkarutbildningen vid universitetet i Lund, enheten för tandläkarutbildning i Malmö, behandlas i fem motioner. Enligt motion 1988/89:Ub728 (c) yrkande 17 bör detta ske budgetåret 1989/90, varvid sammanlagt 40 platser omfördelas från Karolinska institutet och universitetet i Göteborg. I övriga motioner, nämligen 1988/89:Ub512 (c), 1988/89:Ub518 (s), 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 3 och 1988/89:Ub749 (m), begärs att riksdagen skall göra ett uttalande om återupptagande av tandläkarutbildningen i Malmö.

Vid föregående riksmöte ägnade utskottet stor uppmärksamhet åt de problem som hängde samman med svårigheten att rekrytera sökande till tandläkarutbildningen. Utskottet redovisade de åtgärder som vidtagits och som planerades av UHÄ och de berörda högskoleenheterna för att både förbättra rekryteringen och höja kvaliteten inom utbildningen. Utskottet förutsatte därvid att myndigheterna noga följer effekterna av vidtagna och planerade åtgärder och att de fortsätter att genomföra sitt kraftfulla program för att förbättra situationen. Utskottet har erfärit att rekryteringsituationen förbättrats inför höstterminen 1988, men att den fortsatta utvecklingen är något oklarare. Utskottet utgår självfallet från att de berörda myndigheterna har fortsatt uppmärksamhet på rekryteringssituationen och kvaliteten i utbildningen. Hur tandläkarutbildningen utvecklas beror också av det pågående arbetet inom utredningen angående översyn av tandvårdsutbildningarna m. m. (dir. 1987:43 och 1988:38). Utredarens arbete beräknas kunna avslutas under våren 1989.

Utskottet förutsätter att utredningsarbetets resultat kan läggas till grund för förslag till riksdagen under riksmötet 1989/90. Mot bakgrund av att det ännu inte föreligger några resultat av utredningsarbetet anser utskottet att riksdagen inte bör överväga några förändringar av planeringsramarna för tandläkarlinjen. Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens dimensioneringsförslag och avstyrker motionerna 1988/89:Ub512, 1988/89:Ub518, 1988/89:Ub589 yrkande 3, 1988/89:Ub728 yrkande 17 och 1988/89:Ub749.

Synpunkter på den framtida utformningen av tandvårdsutbildningarna framförs i motion 1988/89: Ub773 (m). En viss integration mellan tandläkarutbildning och annan tandvårdsutbildning samt även läkarutbildning förordas (yrkande 1). Vidare anser motionären att tandläkarutbildningen vid de olika högskoleenheterna skall utvecklas till ett slags regiontandvårdsinstitut (yrkande 2). Slutligen begärs ett uttalande om behovet av en enhetlig tvåårig utbildning för all assisterande tandvårdspersonal utformad i huvudsak som den nuvarande tandhygienistutbildningen (yrkande 3).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motion 1988/89: Ub773 eftersom den utredning som nu pågår om utformningen av tandvårdsutbildningen i högskolan bl. a. skall avse samordningsfrågor m. m.

Apotekar- och receptarielinjerna

Apotekar- och receptarielinjerna vid universitetet i Uppsala har 80 resp. 300 nybörjarplatser.

Föredragande statsrådet förordar oförändrade planeringsramar nästa budgetår.

Enligt motionerna 1988/89:Ub565 (fp) och 1988/89:Ub645 (c) bör riksdagen i enlighet med UHÄ:s anslagsframställning besluta att öka planeringsramarna för apotekarlinjen resp. receptarielinjen med 40 nybörjarplatser vardera. I den senare motionen begärs dessutom att receptarielinjen skall ökas ytterligare under de tre kommande åren. Motionärerna hänvisar till att Apoteksbolaget redovisat ett ökat behov av utbildade apotekare och receptarier till följd av riksdagsbeslut om verksamheten och servicen vid apoteken.

I motionerna 1988/89:Ub659 (m) och 1988/89:Ub688 (s) tas också upp frågan om det framtida behovet av apotekare och receptarier. Motionärerna begär att riksdagen hos regeringen skall hemställa om ett förslag till ökade planeringsramar för utbildningarna.

Utskottet erinrar om att UHÄ:s förslag om utökade planeringsramar för apotekar- och receptarielinjerna beräknats medföra behov av ett sammanlagt nytillskott om 4 100 000 kr. under fyra år samt av 4 000 000 kr. för utrustning i befintliga lokaler. Utskottet kan inte tillstyrka den i motionerna föreslagna ökningen av apotekar- och receptarielinjerna nästa budgetår och anser inte heller att riksdagen nu bör göra något uttalande om dimensioneringen under följande budgetår. Dimensioneringsfrågan får prövas i kommande budgetarbete för dessa år. Med det anförda tillstyrker utskottet

de av regeringen föreslagna oförändrade planeringsramarna och avstyrker motionerna 1988/89:Ub565, 1988/9:Ub645, 1988/89:Ub659 och 1988/89:Ub688.

1988/89:UbU21

Rehabiliteringslinjen med påbyggnadslinjer

Rehabiliteringslinjen

Den statliga sjukgymnastutbildningen på rehabiliteringslinjen vid Karolinska institutet och universitetet i Lund föreslås få oförändrade planeringsramar om 144 resp. 104 nybörjarplatser nästa budgetår. Även planeringsramarna för rehabiliteringslinjens båda inriktningar mot arbetsterapi och sjukgymnastik inom den kommunala högskolan föreslås vara oförändrade, dvs. totalt 436 resp. 292 nybörjarplatser.

Rehabiliteringslinjens inriktning mot sjukgymnastik inom den kommunala högskolan föreslås i motion 1988/89:Ub728 (c) yrkande 12 ökas med 10 nybörjarplatser i Östergötlands läns landsting och 10 platser i Norrbottens läns landsting.

Ett uttalande om behovet av ökad sjukgymnastutbildning och om lokalisering av utbildning till Kalmar läns landsting yrkas i motion 1988/89:Ub533 (fp,c). Enligt motion 1988/89:Ub572 (c) bör riksdagen uttala sig för en ökad sjukgymnastutbildning vid universitetet i Lund.

Utskottet kan konstatera att regeringens dimensioneringsförslag överensstämmer med UHÄ:s och även med landstingens, dvs. huvudmännen för den kommunala utbildningen. Mot bakgrund av ett hårdare utnyttjande av lokaler, personal och praktikplatser under senare år genom en utbyggnad av påbyggnadsutbildningen torde det vara svårt att öka dimensioneringen när utbildningshuvudmännen inte har framfört några önskemål därom. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ub533, 1988/89:Ub572 och 1988/89:Ub728 yrkande 12 fastställer planeringsramar för rehabiliteringslinjen i enlighet med regeringens förslag.

Påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen

Föredragande statsrådet förordar att den försöksverksamhet med fördjupningskurser om 20 poäng i arbetsterapi resp. sjukgymnastik som inleddes 1983/84 skall ersättas av *två nya, permanenta påbyggnadslinjer* inom den statliga högskolan. Den nya påbyggnadslinjen om 20 poäng, fördjupning i arbetsterapi, föreslås lokaliseras till universitetet i Göteborg och Umeå med 20 nybörjarplatser vardera. Den nya påbyggnadslinjen om 20 poäng, fördjupning i sjukgymnastik, föreslås lokaliseras till Karolinska institutet och universitetet i Lund med 20 platser vardera. Det övergripande målet för de nya linjerna skall vara att både ge fördjupade ämneskunskaper och att förbereda för forskarutbildning i resp. ämne.

Utskottet anser att det är viktigt att öka möjligheterna till forskningsanknytning av de medellånga vårddyrkesutbildningarna och till forskarutbildning inom dessa linjers ämnesområden. Utskottet tillstyrker därför att de i

propositionen föreslagna nya påbyggnadslinjerna, fördjupning i arbetsterapi resp. sjukgymnastik, inrättas den 1 juli 1989 och får föreslagna planeringsramar.

Utbildning på de två *befintliga påbyggnadslinjerna* i anslutning till rehabiliteringslinjen, nämligen i sjukgymnastik resp. i arbetsterapi, anordnas fr. o. m. 1986/87. Linjerna syftar båda till en breddning av yrkeskunskaperna inom resp. område. De kan båda ha fyra inriktningar, nämligen mot primärvård, läns- och regionsjukvård, psykiatrisk vård och habilitering. Den statliga påbyggnadslinjen i sjukgymnastik vid Karolinska institutet och universitetet i Lund har 20 nybörjarplatser vid vardera högskoleenheten. De landstingskommunala påbyggnadslinjerna i sjukgymnastik resp. arbetsterapi har innevarande budgetår sammanlagt 120 nybörjarplatser. Linjerna föreslås i budgetpropositionen få oförändrade planeringsramar nästa budgetår.

Påbyggnadslinjen i sjukgymnastik vid Karolinska institutet bör enligt motion 1988/89:Ub725 (fp) få ytterligare en inriktning, vilket enligt motionärerna kräver ytterligare 20 nybörjarplatser.

Utskottet kan inte tillstyrka en ytterligare utökning av antalet platser för påbyggnadsutbildning för arbetsterapeuter och sjukgymnaster. De inriktningar som finns inom påbyggnadslinjen i sjukgymnastik kan anordnas av en högskoleenhet utan att riksdagen gör ett uttalande därom. Om antalet platser inte tillåter att flera inriktningar anordnas samma år, kan de anordnas alternerande under olika år (jfr prop. 1987/88:100 bil. 10 s. 261). Med det anförda tillstyrker utskottet de i propositionen föreslagna planeringsramarna för påbyggnadslinjerna i sjukgymnastik och arbetsterapi och avstyrker motion 1988/89:Ub725.

En statlig vidareutbildning för sjukgymnaster i *medicinsk ortopedi* bör enligt motion 1988/89:Ub714 (mp) inrättas. Motionärerna hävdar att existerande utbildning för sjukgymnaster inte tillgodoser behovet av utbildning i detta ämne.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motion 1988/89:Ub714, då något förslag om en sådan utbildning som motionärerna begär inte beretts i vanlig ordning av berörda högskolemyndigheter.

I motion 1988/89:Ub728 (c) yrkande 14 påtalas svårigheterna att öka dimensioneringen inom sjukgymnastutbildningen. Motionärerna anser att riksdagen som sin mening bör ge regeringen till känna att sjukvårdshuvudmännen bör samverka bättre, när det gäller att ordna *praktikplatser* för utbildningen.

Utskottet har under tidigare år kunnat konstatera att det har varit svårt att öka planeringsramarna för sjukgymnastutbildningen och att det till och med någon gång har varit svårt för utbildningshuvudmännen att utnyttja planeringsramarna. Detta har haft flera orsaker. Till dessa har hört bristen på praktikplatser. Utskottet förutsätter att sjukvårdshuvudmännen, som är beroende av att det utbildas tillräckligt många sjukgymnaster, tillsammans verkar för att utbildningsplaneringen och genomförandet av utbildningen underlättas. Enligt utskottets mening bör det därför inte behövas

Utbildning i psykoterapi

Påbyggnadslinjen utbildning i psykoterapi finns vid Karolinska institutet med 24 nybörjarplatser, vid universitetet i Lund med 16 nybörjarplatser och universitetet i Umeå med likaledes 16 nybörjarplatser.

I budgetpropositionen föreslås att planeringsramarna för utbildning i psykoterapi skall vara oförändrade nästa budgetår.

I motion 1988/89:Ub519 (vpk) anförs att utbildning i psykoterapi bör anordnas även vid universitetet i Linköping inom Hälsouniversitetet där. Motionärerna pekar på att behovet av psykoterapeuter i hela landet är stort och att många av de legitimerade psykoterapeuterna finns i Stockholmsområdet.

Bristen på psykoterapeuter framhålls även i motionerna 1988/89: Ub513 (vpk), 1988/89:Ub548 (fp), 1988/89:Ub740 (mp) och 1988/89: Ub824 (mp) yrkande 16. Motionärerna redovisar de planer på en ny psykoterapiutbildning på samma nivå som den statliga utbildningen, som planeras inom S:t Lukasstiftelsen. De begär att riksdagen skall anvisa 800 000 kr. för att denna utbildning skall kunna startas och för att den inte skall bli alltför dyr för de studerande. Behovet av stöd till S:t Lukasstiftelsens planerade psykoterapiutbildning framhålls även i motion 1988/89: Ub757 (s), dock utan att några medel för utbildningen begärs.

Utskottet erinrar om att utbildningen i psykoterapi inrättades fr. o. m. budgetåret 1979/80 vid Karolinska institutet och universitetet i Umeå. Vid detta tillfälle förutsattes att utbildningen på sikt borde finnas i alla högskoleregioner och byggas ut successivt (prop. 1978/79:100 bil. 10 s. 474). Fr. o. m. innevarande budgetår anordnas utbildning i psykoterapi även vid universitetet i Lund (UbU 1987/88:24, rskr. 1987/88:276). Utskottet noterar att lång tid förflutit mellan den första utbyggnadsetappen och starten av nästa utbyggnadsetapp med utbildningen i Lund innevarande budgetår. Utskottet förutsätter att denna etapp får en snar fortsättning så att den av riksdagen begärda successiva utbyggnaden förverkligas även på återstående avsedda högskoleorter. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen fastställer den i propositionen föreslagna oförändrade dimensioneringen av utbildningen i psykoterapi nästa budgetår och avstyrker därmed motion 1988/89:Ub519.

Utskottet är inte berett att tillstyrka att riksdagen anvisar medel nästa budgetår för bidrag till den i motionerna föreslagna icke statliga utbildningen i psykoterapi. Motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 1, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub740 delvis, 1988/89:Ub757 och 1988/89:Ub824 yrkande 16 avstyrks därmed.

Logopedlinjen m. m.

Logopedlinjen anordnas vid Karolinska institutet, universitetet i Lund och universitetet i Göteborg med 24 nybörjarplatser vardera. Antagning

sker var tredje termin, varför 24 nybörjarplatser föreslås för Karolinska institutet och 24 för universitetet i Göteborg nästa budgetår, medan det inte görs någon antagning vid universitetet i Lund detta budgetår.

Utskottet tillstyrker de föreslagna planeringsramarna.

Påbyggnadsutbildning för logopedier anordnas för närvarande på en lokal linje vid dels Karolinska institutet, dels universitetet i Lund. UHÄ har föreslagit att denna utbildning skall ersättas av en påbyggnadslinje med antagning vart annat år vid vardera högskoleenheten. Föredragande statsrådet anser däremot att utbildningen bör kunna anordnas på den lokala linjen även nästa budgetår.

I motion 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 4 hemställs att UHÄ:s förslag om en påbyggnadslinje för logopedier skall genomföras nästa budgetår.

Utskottet förutsätter att de berörda högskoleenheterna avsätter medel under anslaget Lokala och individuella linjer samt fristående kurser för utbildning på den lokala linjen även nästa budgetår och föreslår att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub589 yrkande 4.

Hälso- och sjukvårdslinjen

De särskilda behörighetskraven för tillträde till högskolans tvååriga hälso- och sjukvårdslinje är kunskaper som motsvarar årskurs 2 på gymnasieskolans vårdlinje grenen för hälso- och sjukvård, i ämnena vårdkunskap, anatomi och fysiologi, mikrobiologi och hygien, sjukdomslära, farmakologi samt vårdpraktik. Kunskaperna kan också inhämtas genom kurserna Hälso- och sjukvård I – IX inom kommunal vuxenutbildning. Vissa krav på betyg i ämnena uppställs. Utbildningar som också ger motsvarande särskilda behörighet är kurser inom gymnasieskolan för utbildning till undersköterska/underskötare och skötare i psykiatrisk vård samt den ettåriga vårdinriktade kompletteringskursen inom gymnasieskolan som är avsedd för den som har allmän behörighet genom annan gymnasial utbildning än vårdlinjens gren för hälso- och sjukvård. Kompletteringskursen är också avsedd för den som har allmän behörighet till högskolestudier genom ålder och yrkeserfarenhet (enligt den s. k. 25:4-regeln).

Det finns således flera vägar som leder till särskild behörighet till den ordinarie utbildningen på högskolans hälso- och sjukvårdslinje. Vidare antas sökande, som inte gått gymnasieskolans vårdlinje (motsv.), till en försöksvis bedriven förlängd utbildning om tre år inom hälso- och sjukvårdslinjen. Denna förlängda utbildning inkluderar undervisning som ger kunskaper motsvarande dem som erhålls på den ettåriga vårdinriktade kompletteringskursen i gymnasieskolan.

Regeringen föreslår att planeringsramen för hälso- och sjukvårdslinjen skall ökas med 225 nybörjarplatser till totalt 4 186 platser mot bakgrund av det stora behovet av sjuksköterskor och av det förbättrade rekryteringsläget. Inom denna ökade ram avses oförändrat 350 platser användas för försöksverksamheten med förlängd utbildning om tre år. Föredragande statsrådet anser att det ännu är för tidigt att överväga permanentning av

försöksverksamheten. Först bör den utvärderas i vad gäller rekryterings-, jämställdhets- och kvalitetsfrågor.

I motionerna 1988/89:Ub561 (m) yrkande 1, 1988/89:Ub629 (mp) delvis och 1988/89:Ub837 (fp) yrkande 5 hemställs att *försöksverksamheten* med förlängd utbildning skall *permaneras*.

Utskottet anser att det är rimligt att en försöksverksamhet, som inte pågått särskilt lång tid, utvärderas innan man överväger om den skall *permaneras*. Utskottet anser därför att försöksverksamheten bör fortsätta även budgetåret 1989/90. Motionsyrkandena avstyrks således. Till dimensioneringen av försöksverksamheten återkommer utskottet i det följande.

Enligt motion 1988/89:Ub810 (m) yrkande 4 bör riksdagen uttala att *antagning till hälso- och sjukvårdslinjen* bör ske både av dem som gått vårdlinjen och av dem som gått den vårdinriktade kompletteringskursen. Syftet är att bredda rekryteringen till sjuksköterskeutbildningen.

Som utskottet inledningsvis redovisat finns flera olika sätt för en sökande att skaffa sig särskild behörighet för antagning till hälso- och sjukvårdslinjen, bl. a. genom de båda vägar som nämns i motionen. Något särskilt uttalande från riksdagens sida för att sådana sökande skall antas behövs således inte. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

I motion 1988/89:Ub837 (fp) yrkande 7 hemställs att riksdagen uttalar vikten av att det finns alternativa vägar till hälso- och sjukvårdslinjen och andra medellånga vårdyrkeslinjer inom högskolan i syfte att rekrytera äldre och livserfarna människor till utbildningen och yrket.

I inledningen till detta avsnitt har utskottet redovisat vilka vägar som leder till särskild behörighet för tillträde till hälso- och sjukvårdslinjen. Några av dessa vägar kan användas av de människor som avses i motionen, såsom kurserna inom kommunal vuxenutbildning, kurserna inom gymnasieskolan för utbildning till undersköterska och skötare i psykiatrisk vård samt den vårdinriktade kompletteringskursen. Utskottet förutsätter att motsvarande möjligheter för vuxna kommer att finnas i framtiden även om utbildningen på gymnasieskolans vårdlinje skulle förändras. Utskottet anser således att det inte behövs något uttalande i frågan från riksdagens sida varför motion 1988/89:Ub837 yrkande 7 avstyrks.

Dimensioneringen av hälso- och sjukvårdslinjen budgetåret 1989/90 tas upp i sju motioner. I motion 1988/89:Ub677 (s) begärs ett allmänt uttalande om behovet av fler nybörjarplatser på linjen mot bakgrund av sjuksköterskebristen i Skåne. I övriga motioner anges hur stor en ökning bör vara. Enligt motionerna 1988/89:Ub561 (m) yrkande 2, 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 5, 1988/89:Ub608 (c) yrkande 1, 1988/89:Ub629 (mp) delvis, 1988/89:Ub824 (mp) yrkande 17 och 1988/89:Ub837 (fp) yrkande 4 bör riksdagen besluta att antalet nybörjarplatser bör ökas med ytterligare 225 platser, utöver de 225 nya platser som förordas i budgetpropositionen. Den totala ökningen nästa budgetår bör således enligt motionärernas mening vara 450 platser. I motionerna 1988/89:Ub561 (m) yrkande 2 och 1988/89:Ub629 (mp) delvis yrkas också att den totala ökningen med 450 platser skall användas till en ökad *dimensionering av försöksverksamheten*

med förlängd utbildning. Enligt budgetpropositionen skall denna försöksverksamhet ha oförändrat 350 platser. Motionärernas förslag innebär således att försöksverksamheten skall omfatta sammanlagt (350 + 450=) 800 platser. Enligt motionerna 1988/89:Ub608 (c) yrkande 2 och 1988/89:Ub837 (fp) yrkande 6 bör ökningen om sammanlagt 450 nya platserna på linjen få användas till försöksverksamheten. Denna skall således enligt dessa motioner kunna omfatta mellan 350 och 800 platser.

I motionerna 1988/89:Ub617 (s) resp. 1988/89:Ub701 (fp) delvis och 1988/89:Ub743 (c) hemställs att försöksverksamhet skall lokaliseras till Norrköping resp. Kalmar.

Utskottet anser att sjukvårdens stora behov av personal väl motiverar en ökning av dimensioneringen på hälso- och sjukvårdslinjen. Utskottet instämmer med motionärerna i att denna ökning bör vara 225 nya platser utöver vad regeringen föreslagit eller 450 nya platser jämfört med innevarande budgetår. I budgetpropositionen har de av regeringen föreslagna 225 nya platserna fördelats på utbildningshuvudmännen. Utskottet har inget att erinra mot denna fördelning. Regeringen bör bemyndigas att fördela de ytterligare 225 nya platser, som utskottet nu förordat. Till medelsanvisningen återkommer utskottet i det följande under anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Eftersom utskottet delar föredragande statsrådets och motionärernas mening att det är viktigt att öka antalet sökande till linjen, anser utskottet att försöksverksamheten med förlängd utbildning bör kunna få ökas – inom den av utskottet förordade totala ramen – från nuvarande 350 till 800 platser. Därigenom kan rekryteringsunderlaget för linjen totalt sett vidgas under nästa budgetår. Det kan också bli en mer omfattande verksamhet att grunda utvärderingen av försöken på.

Utskottet föreslår att riksdagen med anledning av budgetpropositionen och motionerna 1988/89:Ub561 yrkande 2, 1988/89:Ub589 yrkande 5, 1988/89:Ub608 yrkandena 1 och 2, 1988/89:Ub629 delvis, 1988/89:Ub824 yrkande 17 och 1988/89:Ub837 yrkandena 4 och 6 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat och som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört. Därmed blir yrkandet i motion 1988/89:Ub677 om en ökning av den totala dimensioneringen tillgodosett, varför något sådant uttalande som begärs i motionen inte behövs. Motionen avstyrks.

Lokaliseringen av försöksverksamheten – som i enlighet med utskottets förslag kan omfatta upp till 800 platser – är en fråga som åvilar UHÄ, om inte regeringen beslutar annorlunda. Med detta konstaterande avstyrker utskottet motionerna 1988/89:Ub617, 1988/89:Ub701 delvis och 1988/89:Ub743.

Påbyggnadslinjer i anslutning till hälso- och sjukvårdslinjen, m. m.

Regeringen föreslår en minskad total planeringsram för påbyggnadslinjerna i anslutning till hälso- och sjukvårdslinjen med 641 nybörjarplatser från

2 650 till 2 009. Minskningen avser kompletteringsutbildning för sjuksköterskor med äldre utbildning, vilken pågått sedan den nya hälso- och sjukvårdslinjen med påbyggnadslinjer infördes.

1988/89:UbU21

Föredragande statsrådet anför att påbyggnadsutbildning i karaktärsämnen på hälso- och sjukvårdslinjen m. fl. medellånga vårdrkeslinjer får anordnas inom tillgängliga resurser för fristående kurser inom såväl den statliga som den kommunala delen av högskolan nästa budgetår.

Enligt motion 1988/89:Ub667 (fp, m, mp) bör riksdagen påtala behovet av att påbyggnadslinjer i karaktärsämnen anordnas i enlighet med vad UHÄ föreslagit, dvs. fr. o. m. budgetåret 1989/90 och till en kostnad av 1 296 000 kr. I motionen beräknas inte medel för utbildningen.

Utskottet föreslår att riksdagen med avslag på motionen fastställer planeringsramar för påbyggnadslinjer till hälso- och sjukvårdslinjen nästa budgetår i enlighet med regeringens förslag.

Enligt motion 1988/89:Ub810 (m) yrkande 5 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna att möjligheten till komplettering med påbyggnadskurser till vissa linjer inom de postgymnasiala vårdutbildningarna bör ökas. Motionärerna anför i motionen att högre alternativkurser har visat sig nödvändiga för vissa linjer, t. ex. laboratorieassistentlinjen, rehabiliteringslinjens inriktning mot sjukgymnastik och hälso- och sjukvårdslinjens inriktning mot radiologi och onkologi.

Utskottet har nyss tillstyrkt att två nya påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen inrättas den 1 juli i år. Dessutom pågår försök med ytterligare varianter av påbyggnadsutbildning på de medellånga vårdrkesutbildningarna. Inrättande av påbyggnadsutbildning i form av lokala linjer eller fristående kurser tar inte riksdagen ställning till. Detta är – inom ramen för tillgängliga resurser – en lokal fråga för resp. utbildningshuvudman. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1988/89: Ub810 yrkande 5.

Hörselvårdslinjen

Hörselvårdslinjen anordnas med 16 nybörjarplatser i Stockholm, 12 i Lund, 14 i Göteborg och 16 i Örebro. Föredragande statsrådet föreslår oförändrade planeringsramar nästa budgetår.

I motion 1988/89:Ub521 (s) framhålls behovet av en ökad utbildning på linjen lokaliserad till Norrland för att råda bot på bristen på hörselvärdspersonal.

Utskottet konstaterar att UHÄ i sin anslagsframställning inte gjort någon annan bedömning av dimensioneringen än den regeringen gjort. Det finns således inte något av UHÄ berett förslag om ökad dimensionering eller ny lokalisering av linjen. Med det anförda avstyrker utskottet motion 1988/89:Ub521 och tillstyrker regeringens dimensioneringsförslag.

Sociala omsorgslinjen

Regeringen förslår en oförändrad total planeringsram för linjen nästa budgetår om 719 nybörjarplatser. Inom ramen pågår försök med förlängd utbildning på fyra orter.

I motion 1988/89:Ub701 (fp) delvis begärs ett uttalande från riksdagen om att vårdhögskolan i Kalmar skall få delta i försöksverksamheten.

Utskottet tillstyrker den föreslagna planeringsramen för budgetåret 1989/90. Utskottet erinrar om att UHÄ beslutar om lokalisering av försöksverksamhet, om inte regeringen beslutar annorlunda. Med det anförda avstyrks motion 1988/89:Ub701 delvis.

Laboratorieassistentlinjen

I budgetpropositionen föreslås en oförändrad total planeringsram för laboratorieassistentlinjen om 579 nybörjarplatser.

Utskottet tillstyrker att riksdagen fastställer den föreslagna planeringsramen för linjen.

I motionerna 1988/89:Ub651 (s), 1988/89:Ub709 (mp, m, fp) och 1988/89:Ub766 (m) yrkas att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna att laboratorieassistentlinjen skall förlängas med 10 poäng. Motionärerna anför att UHÄ påvisat ett antal problem inom linjen och att det råder brist på överensstämmelse mellan linjens längd och innehåll. Vidare begärs i motionerna en resursförstärkning att användas till en 5 poängs preparandutbildning som stödundervisning för studerande med otillräckliga kunskaper i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Utskottet noterar att förkunskapskraven till laboratorieassistentlinjen numera har skärpts i så måtto att samtliga antagna studerande skall uppfylla särskilda behörighetskrav i matematik och naturkunskap (alternativt fysik och kemi). Därmed torde behovet av stödundervisning minska. Frågan om förlängning av linjen har inte aktualiserats av UHÄ inför det kommande budgetåret. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1988/89:Ub651, 1988/89:Ub709 och 1988/89:Ub766.

Lokala linjer och fristående kurser

Den totala ramen för lokala linjer och fristående kurser inom den kommunala högskolan förordas omfatta 580 årsstudieplatser nästa budgetår. Medel beräknas under anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m., medan fördelningen av platserna på utbildningshuvudmännen framgår av en tabell över planeringsramar under anslaget Utbildning för vårdyrken (prop. 1988/89:100, bil. 10, s. 213).

Utskottet tillstyrker den föreslagna dimensioneringen av lokala linjer och fristående kurser.

I motion 1988/89:Ub710 (fp) hemställs att en lokal påbyggnadslinje i internationell sjukvård om 40 poäng bör starta den 1 juli 1990 vid Röda korsets sjuksköterskeskola i Stockholm. Motionärerna redovisar att medel för denna utbildning beräknats i UHÄ:s anslagsframställning för budget-

året 1989/90, men att regeringen inte tagit upp frågan i årets budgetproposition. Med tanke på Sveriges internationella engagemang i hälso- och sjukvårdsfrågor bör riksdagen enligt motionen uttala att medel i stället bör beräknas för budgetåret 1990/91.

Utskottet anser att frågan om medel nästkommande budgetår till lokala linjer och fristående kurser får prövas i det kommande budgetarbetet. Riksdagen bör således inte göra något uttalande nu, varför motionen avstyrks.

Planeringsramar i övrigt

Utskottet tillstyrker föreslagna planeringsramar i övrigt inom sektorn för utbildning för vårddyrken i den mån de inte behandlats i det föregående.

Anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken

Ett belopp motsvarande 2 % av anslaget Utbildning för vårddyrken, nämligen 8 532 000 kr., föreslås i propositionen frigöras för andra ändamål (förstärkning av utbildning inom de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena). Detta bör vara möjligt genom att utbildningarna inom sektorn för utbildning för vårddyrken effektiviseras. På grundval bl. a. av förordade planeringsramar beräknas anslagsbeloppet därefter uppgå till 431 675 000 kr.

Riksdagen bör enligt motion 1988/89:Ub712 (fp) yrkande 5 anvisa 10 milj. kr. utöver regeringens förslag att användas till kvalitetshöjande åtgärder.

Enligt motion 1988/89:Ub728 (c) yrkandena 7 och 18, båda delvis, bör riksdagen vid medelsberäkningen inte göra den 2-procentiga minskning av anslaget som regeringen föreslår. Därför föreslås att anslaget räknas upp med 8 532 000 kr. I motionen föreslagna utbyggd läkarutbildning, som behandlats i det föregående i detta betänkande, beräknas av motionärerna medföra ett medelsbehov av 18 milj. kr. samt föreslagna ökad sjukgymnastutbildning ett medelsbehov av 0.3 milj. kr.

I motion 1988/89:Ub589 (vpk) yrkande 6 delvis beräknas 300 000 kr. till den i motionen begärda påbyggnadslinjen för logopedier.

Utskottet anser för sin del att utbildningen inom vårddyrkessektorn av kvalitetsskäl bör förstärkas med 6 milj. kr. under förevarande anslag jämfört med medelsberäkningen i budgetpropositionen. Utskottet föreslår därför att riksdagen med anledning av motionerna 1988/89:Ub712 yrkande 5 och 1988/89:Ub728 yrkandena 7 och 18, båda delvis, ökar anslaget med detta belopp.

Utskottet har i det föregående föreslagit riksdagen att öka dimensioneringen av läkarlinjen och att lokaliseringen av 20 nya platser till universitetet i Umeå skall åtföljas av en uppräknings av medlen för grundutbildning med 543 000 kr. och medlen för forskning med 1 049 000 kr. Utskottet föreslår nu att riksdagen under förevarande anslag anvisar 543 000 kr. för ändamålet. Till medelsberäkningen under anslaget Medicinska fakulteterna återkommer utskottet i betänkandet 1988/89:UbU25.

Med hänvisning till det anförda och till utskottets avstyrkanden i det föregående av yrkanden i övrigt som medför behov av ändrat anslagsbelopp föreslår utskottet att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 samt motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 1, 1988/89: Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713 och 1988/89:Ub728 yrkandena 7 och 18, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89:Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1, 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt 1988/89:Ub712 yrkande 5 samt med avslag på motion 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis till Utbildning för vårdirken för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationssanslag av (431 675 000 + 6 000 000 + 543 000 =) 438 218 000 kr.

2. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Reservationsanslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. föreslås föras upp med 200 871 000 kr. Anslagsberäkningen grundar sig till större delen på förordade planeringsramar för den kommunala högskolan. Under anslaget finns även anslagsposter för utbildningar på högskolenivå utanför den statliga och kommunala högskolan. En av dessa poster avser Stockholms Musikpedagogiska institut (SMI). Under denna post beräknas 4 417 000 kr., dvs. en ökning med 136 000 kr. jämfört med innevarande budgetår.

I motionerna 1988/89:Ub732 (mp), 1988/89:Ub753 (vpk) och 1988/89:Ub824 (mp) yrkande 26 hemställs att riksdagen skall öka bidraget till SMI med 600 000 kr. i syfte att täcka kostnader som annars måste betalas med elevavgifter. Även i motion 1988/89:Ub684 (c) framförs samma yrkande samt ett yrkande om ytterligare 500 000 kr. som bidrag till individuella spellektioner.

Utskottet anser att det är rimligt att statsbidraget höjs med 600 000 kr. så att eleverna befrias från de elevavgifter som annars måste tas ut. Riksdagen bör således med bifall till motionerna 1988/89:Ub732, 1988/89:Ub753 och 1988/89:Ub824 yrkande 26 samt med anledning av motion 1988/89:Ub684 vid medelsberäkningen anvisa 600 000 kr. mer än vad regeringen föreslagit.

Utskottet har i det föregående tillstyrkt motionsyrkanden om en ökad planeringsram för hälso- och sjukvårdslinjen. Detta medför ett ökat medelsbehov av 1 940 000 kr. under förevarande anslag. Därför bör riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis och med anledning av motion 1988/89:Ub824 yrkande 18 delvis vid medelsberäkningen anvisa detta belopp.

Vidare har utskottet i det föregående avstyrkt motionerna 1988/89:Ub513, 1988/89:Ub548, 1988/89:Ub740 och 1988/89:Ub824 i vad de avser att ett statligt bidrag skall utgå till psykoterapiutbildning vid S:t Lukasstiftelsen. Utskottet föreslår nu att riksdagen avslår motionerna i vad de avser beräkning av 800 000 kr. under förevarande anslag.

Utskottet har också avstyrkt motion 1988/89: Ub728 yrkande 12 beträffande en utbyggnad av sjukgymnastutbildningen. Utskottet avstyrker i enlighet därmed nu motsvarande del i motionens yrkande 18.

Sammanlagt bör således anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning föras upp med $(200\,871\,000 + 1\,940\,000 + 600\,000) = 203\,411\,000$ kr.

Utskottet tillstyrker att regeringen får begärt bemyndigande att — när det gäller den nya statliga ADB-linjen — besluta om överföringar mellan förevarande anslag och anslaget Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken.

3. Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.

Utskottet tillstyrker att 1 020 000 000 kr. anvisas under anslaget Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.

Hemställen

Utskottet hemställer

1. beträffande *planeringsramar för läkarlinjen*

att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 1, 1988/89:Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89: Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1 och 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt 1988/89:Ub728 yrkande 10 samt med avslag på motionerna 1988/89:Ub537, 1988/89:Ub583, 1988/89:Ub728 yrkande 11 och 1988/89:Ub742 yrkande 2 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat,

2. beträffande *ombyggnad och utrustning för läkarlinjen vid universitetet i Umeå*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub761 yrkande 2,

3. beträffande *planeringsramar för tandläkarlinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ub512, 1988/89:Ub518, 1988/89:Ub589 yrkande 3, 1988/89:Ub728 yrkande 17 och 1988/89:Ub749 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

4. beträffande *utförningen av den framtida tandläkarutbildningen m. m.*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub773,

5. beträffande *planeringsramar för apotekarlinjen och receptarie-linjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ub565, 1988/89:Ub645, 1988/89:Ub659 och 1988/89:Ub688 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

6. beträffande *planeringsramar för rehabiliteringslinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ub533, 1988/89:Ub572 och 1988/89:Ub728 yrkande 12 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

7. beträffande *inrättande av och planeringsramar för två nya påbyggnadslinjer*

att riksdagen med bifall till proposition 1988/89:100 bemyndigar

regeringen att den 1 juli 1989 inrätta två påbyggnadslinjer, fördjupning i arbetsterapi, om 20 poäng samt fördjupning i sjukgymnastik, om 20 poäng samt fastställer planeringsramar för linjerna i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

8. beträffande *planeringsramar för övriga påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen*

att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ub725 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

9. beträffande *påbyggnadsutbildning i ortopedisk medicin*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub714,

10. beträffande *samverkan mellan sjukvårdshuvudmännen i fråga om praktikplatser*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub728 yrkande 14,

11. beträffande *planeringsramar för påbyggnadslinjen utbildning i psykoterapi*

att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ub519 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

12. beträffande *psykoterapiutbildning vid S:t Lukasstiftelsen*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 1, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub740 delvis, 1988/89:Ub757 och 1988/89:Ub824 yrkande 16,

13. beträffande *påbyggnadslinje för logopedier*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub589 yrkande 4,

14. beträffande *permanentning av viss försöksverksamhet inom hälso- och sjukvårdslinjen*

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ub561 yrkande 1, 1988/89:Ub629 delvis och 1988/89:Ub837 yrkande 5,

15. beträffande *uttalande om antagningen till hälso- och sjukvårdslinjen*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub810 yrkande 4,

16. beträffande *alternativa vägar till hälso- och sjukvårdslinjen m. m.*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub837 yrkande 7,

17. beträffande *planeringsramar för hälso- och sjukvårdslinjen samt frågan om försöksverksamheten med förlängd utbildning inom linjen*

att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89:Ub561 yrkande 2, 1988/89:Ub589 yrkande 5, 1988/89:Ub608, 1988/89:Ub629 delvis, 1988/89:Ub824 yrkande 17 och 1988/89:Ub837 yrkandena 4 och 6 samt med avslag på motionerna 1988/89:Ub617, 1988/89:Ub677, 1988/89:Ub701 delvis och 1988/89:Ub743 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om dimensioneringen av försöksverksamheten med förlängd utbildning inom linjen,

18. beträffande *planeringsramar för påbyggnadslinjer i anslut-*

ning till hälso- och sjukvårdslinjen, m. m.

att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ub667 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

19. beträffande *påbyggnadskurser till vissa linjer*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub810 yrkande 5,

20. beträffande *planeringsramar för hörselvårdslinjen*

att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ub521 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

21. beträffande *planeringsramar för sociala omsorgslinjen*

att riksdagen med avslag på motion 1988/89:Ub701 delvis fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

22. beträffande *förlängning av laboratorieassistentlinjen*, m. m.

att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Ub651, 1988/89:Ub709 och 1988/89:Ub766,

23. beträffande *lokal linje i internationell hälso- och sjukvård*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ub710,

24. beträffande *planeringsramar i övrigt*

att riksdagen fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

25. beträffande *anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken*

att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 samt motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 1, 1988/89:Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713, 1988/89:Ub728 yrkandena 7 och 18, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89:Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1, 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt 1988/89:Ub712 yrkande 5 samt med avslag på motion 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis till *Utbildning för vårddyrken* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 438 218 000 kr.,

26. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis, 1988/89:Ub732, 1988/89:Ub753 och 1988/89:Ub824 yrkande 26, med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89:Ub684 och 1988/89:Ub824 yrkande 18 samt med avslag på motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 2, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub728 yrkande 18 delvis och 1988/89:Ub740 delvis till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 203 411 000 kr.,

27. beträffande *överföringar mellan anslag*

att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om överföringar mellan anslagen Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. och Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100,

28. beträffande *anslagsbeloppet under Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.*

att riksdagen under *Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag av 1 020 000 000 kr.

1988/89:UbU21

Stockholm den 4 april 1989

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Larz Johansson (c), Helge Hagberg (s), Bengt Silfverstrand (s), Lars Leijonborg (fp), Lars Svensson (s), Göran Allmér (m), Ingvar Johnsson (s), Berit Löfstedt (s), Birger Hagård (m), Marianne Andersson (c), Björn Samuelson (vpk), Eva Goës (mp), Ingegerd Wärnersson (s), Jan Björkman (s), Ulf Melin (m) och Isa Halvarsson (fp).

Reservationer

1. Planeringsramar för tandläkarlinjen (mom. 3)

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet förutsätter" och slutar med "och 1988/89:Ub749" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är nödvändigt att de personella och materiella resurser som finns vid enheten för tandläkarutbildning i Malmö tas till vara. Enheten har under innevarande budgetår inte kvar någon utbildning på den grundläggande nivån. Om utbildning åter kan startas budgetåret 1989/90 bibehålls den kompetens som finns i Malmö för framtiden. Dessutom bör den nuvarande regionala snedrekryteringen till linjen kunna motverkas. Som föreslås i motion 1988/89: Ub728 bör därför 40 nybörjarplatser omfördelas, med 20 från Karolinska institutet resp. 20 från universitetet i Göteborg. De eventuella förändringar av anslagsposterna för resp. högskoleenhet som kan bli följderna av omfördelningen av platser bör regeringen bemyndigas att göra. Utskottet bör bifalla yrkande 17 i motionen.

dels att moment 3 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

3. beträffande *planeringsramar för tandläkarlinjen*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub728 yrkande 17 samt med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89:Ub512, 1988/89:Ub518, 1988/89:Ub589 yrkande 3 och 1988/89:Ub749 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om omfördelning av medel mellan anslagsposter.

2. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (mom. 5)

1988/89:UbU21

Göran Allmér, Birger Hagård och Ulf Melin (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet erinrar" och på s. 12 slutar med "och 1988/89: Ub688" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer med motionärerna i att det kommer att behövas flera apotekare och receptarier i framtiden. Utskottet är emellertid inte berett att redan för budgetåret 1989/90 föreslå ökade planeringsramar. Utskottet anser däremot att riksdagen med bifall till motion 1988/89: Ub659 bör begära förslag till åtgärder för att trygga det framtida behovet av apotekare och receptarier.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. *beträffande planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1988/89:Ub565 och 1988/9:Ub645 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1988/89:100 samt med bifall till motion 1988/89:Ub659 och med anledning av motion 1988/89:Ub688 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om den framtida dimensioneringen av linjerna.

3. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (mom. 5)

Lars Leijonborg och Isa Halvarsson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet erinrar" och på s. 12 slutar med "och 1988/89: Ub688" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill framhålla att det ökade behovet av apotekare och receptarier föranleds av de uppgifter som apoteken fortsättningsvis skall ha enligt avtalet mellan staten och Apoteksbolaget. Staten bör därför tillgodose det ökade personalbehovet genom ökad dimensionering av utbildningen. Riksdagen bör således med bifall till motion 1988/89:Ub565 fastställa planeringsramar för de båda linjerna som innebär en ökning med 40 nybörjarplatser på vardera linjen. I enlighet med UHÄ:s förslag bör ökningen på apotekarlinjen avse 20 platser höstterminen 1989 och 20 platser vårterminen 1990. Under anslaget Utbildning för vårdyrken bör 1,7 milj. kr. anvisas för de ökade planeringsramarna.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. *beträffande planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub565 och 1988/9:Ub645 samt med anledning av proposition 1988/89:100 och

4. Planeringsramar för rehabiliteringslinjen (mom. 6)

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Utskottet kan konstatera" och slutar med "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den ständiga bristen på sjukgymnaster måste avhjälpas genom en successiv utbyggnad av den grundläggande utbildningen. Trots tidigare svårigheter med anordnandet av sjukgymnastutbildning anser utskottet att det numera bör vara möjligt att öka dimensioneringen. Nästa budgetår bör därför planeringsramarna ökas för den landstingskommunala sjukgymnastutbildningen med ytterligare 10 nybörjarplatser vid Östergötlands län landsting och 10 vid Norrbottens läns landsting. Riksdagen bör således bifalla yrkande 12 i motion 1988/89: Ub728. Vid medelsberäkningen under anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. bör riksdagen anvisa 300 000 kr.

Övriga föreslagna planeringsramar för rehabiliteringslinjen tillstyrker utskottet.

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *planeringsramar för rehabiliteringslinjen*
att riksdagen med bifall till motion 1988/89: Ub728 yrkande 12, med anledning av proposition 1988/89: 100 och med avslag på motionerna 1988/89: Ub533 och 1988/89: Ub572 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat,

5. Planeringsramar för övriga påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen (mom. 8)

Lars Leijonborg och Isa Halvarsson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Utskottet kan inte" och slutar med "motion 1988/89: Ub725" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är mycket angeläget att Karolinska institutet kan starta ytterligare en inriktning inom påbyggnadsutbildningen i sjukgymnastik, nämligen inriktningen mot psykiatri. Därför bör riksdagen med bifall till motion 1988/89: Ub725 fastställa planeringsramar för påbyggnadslinjen i sjukgymnastik innefattande en ökning med 20 platser vid Karolinska institutet. Vid medelsberäkningen under anslaget Utbildning för vårdyrken bör riksdagen anvisa 300 000 kr. för den ökade planeringsramen.

dels att moment 8 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

8. beträffande *planeringsramar för övriga påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen*
att riksdagen med bifall till motion 1988/89: Ub725 och med anled-

ning av proposition 1988/89:100 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat,

1988/89:UbU21

6. Påbyggnadsutbildning i ortopedisk medicin (mom. 9)

Eva Goës (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "berörda högskolemyndigheter" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget att ytterligare en inriktning av påbyggnadsutbildningen för sjukgymnaster inrättas, nämligen mot ortopedisk medicin. UHÄ bör få regeringens uppdrag att utforma en sådan utbildning. Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub714 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 9 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

9. beträffande *påbyggnadsutbildning i ortopedisk medicin* att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub714 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

7. Psykoterapiutbildning vid S:t Lukasstiftelsen (mom. 12)

Lars Leijonborg (fp), Björn Samuelson (vpk), Eva Goës (mp) och Isa Halvarsson (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet är" och slutar med "avstyrks därmed" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser mot bakgrund av S:t Lukasstiftelsens betydelsefulla verksamhet inom psykoterapi att riksdagen under anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. bör anvisa 800 000 kr. till S:t Lukasstiftelsen så att den planerade utbildningen kan starta nästa budgetår. Riksdagen bör med bifall till motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 1, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub740 delvis och 1988/89:Ub824 yrkande 16 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att moment 12 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

12. beträffande *psykoterapiutbildning vid S:t Lukasstiftelsen* att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 1, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub740 delvis och 1988/89:Ub824 yrkande 16 samt med anledning av motion 1988/89:Ub757 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

8. Påbyggnadslinje för logoped (mom. 13)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet förutsätter" och slutar med "yrkande 4" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att riksdagen nu bör besluta att permanenta påbyggnads-

utbildningen för logopeder. Därför bör riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub589 yrkande 4 bemyndiga regeringen att inrätta en påbyggnadslinje om 20 poäng den 1 juli 1989. Linjen bör lokaliseras till Karolinska institutet och universitetet i Lund med 20 platser vardera. Antagningen bör göras vid vardera högskolenheten vart annat år, med början vid universitetet i Lund. Vid medelsanvisningen under Utbildning för vårdyrken bör riksdagen anvisa 300 000 kr.

dels att moment 13 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

13. beträffande *inrättande av samt planeringsram för påbyggnadslinje för logopeder*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub589 yrkande 4 bemyndigar regeringen att den 1 juli 1989 inrätta en påbyggnadslinje för logopeder om 20 poäng samt fastställer planeringsram i enlighet med vad utskottet förordat,

9. Permanentning av viss försöksverksamhet inom hälso- och sjukvårdslinjen (mom. 14)

Lars Leijonborg (fp), Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Eva Goës (mp), Ulf Melin (m) och Isa Halvarsson (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "dét följande" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att erfarenheterna från försöksverksamheten med förlängd utbildning inom hälso- och sjukvårdslinjen för sökande som kommer från andra linjer i gymnasieskolan än vårdlinjen är så goda att riksdagen redan nu bör besluta om permanentning av verksamheten. Eftersom det behövs viss förberedelse för genomförandet anser utskottet att första antagningen till den permanenta treåriga varianten av linjen bör ske inför höstterminen 1990. Utskottet tillstyrker således motionerna 1988/89: Ub561 yrkande 1, 1988/89: Ub629 delvis och 1988/89: Ub837 yrkande 5.

dels att moment 14 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

14. beträffande *permanentning av viss försöksverksamhet inom hälso- och sjukvårdslinjen*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub561 yrkande 1, 1988/89:Ub629 delvis och 1988/89:Ub837 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. Alternativa vägar till hälso- och sjukvårdslinjen m. m. (mom. 16)

Lars Leijonborg (fp), Eva Goës (mp) och Isa Halvarsson (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "I inledningen" och slutar med "7 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är väsentligt att äldre och livserfarna människor

rekryteras till högskolans medellånga vårdyrkesutbildningar även från andra yrkesområden än vårdsektorn. Inslagen av individuella studiegångar som utgår från den studerandes tidigare utbildning och erfarenhet bör ökas. Riksdagen bör således bifalla motion 1988/89:Ub837 yrkande 7.

dels att moment 16 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

16. beträffande *alternativa vägar till hälso- och sjukvårdslinjen m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Ub837 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

11. Förlängning av laboratorieassistentlinjen, m. m. (mom. 22)

Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Eva Goës (mp) och Ulf Melin (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar med "Utskottet noterar" och slutar med "och 1988/89: Ub766" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att laboratorieassistentlinjen bör förlängas med 10 poäng för att de studerande skall hinna få alla de kunskaper som de behöver i sin kommande yrkesverksamhet. Inom linjen behöver plats beredas för fördjupade studier inom vissa områden och för komplettering med nya inslag. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag i frågan. Utskottet anser vidare att det är nödvändigt att samtliga studerande på linjen har en likvärdig kunskapsbas för att de på bästa sätt skall kunna tillgodogöra sig undervisningen. Riksdagen bör därför ge regeringen till känna att UHÄ:s förslag om stödundervisning i form av en 5 poängs preparandkurs bör förverkligas. Riksdagen bör således bifalla motionerna 1988/89:Ub651, 1988/89:Ub709 och 1988/89:Ub766.

dels att moment 22 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

22. beträffande *förlängning av laboratorieassistentlinjen, m. m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub651, 1988/89:Ub709 och 1988/89:Ub766 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

12. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårdyrken (mom. 25)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 3 och 5

Lars Leijonborg och Isa Halvarsson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "438 218 000 kr." bort ha följande lydelse:

Med hänvisning till utskottets förslag i det föregående om att öka planeringsramarna för apotekarlinjen, receptarielinjen samt påbyggnadslinjen i

sjukgymnastik bör riksdagen anvisa (1 700 000 + 300 000 =) 2 000 000 kr. Utskottet föreslår att riksdagen under anslaget Utbildning för vårddyrken anvisar (431 675 000 + 6 000 000 + 543 000 + 1 700 000 + 300 000 =) 440 218 000 kr.

1988/89:UbU21

dels att moment 25 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

25. beträffande *anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken* att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 samt motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 1, 1988/89:Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713, 1988/89:Ub728 yrkandena 7 och 18, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89:Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1, 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt 1988/89:Ub712 yrkande 5 samt med avslag på motion 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis till *Utbildning för vårddyrken* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 440 218 000 kr..

13. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken (mom. 25)

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "detta belopp" bort ha följande lydelse:

Utskottet kan inte acceptera den föreslagna omföringen av medel från vårddsektorn. Riksdagen bör därför vid medelsanvisningen anvisa 8 532 000 kr. i syfte att återställa regeringens minskning av anslaget.

dels att den del av utskottet yttrande som på s. 21 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "438 218 000 kr." bort ha följande lydelse:

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen under anslaget Utbildning för vårddyrken anvisar ett reservationsanslag av (431 675 000 + 8 532 000 + 543 000 =) 440 750 000 kr.

dels att moment 25 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

25. beträffande *anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken* att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 samt motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 1, 1988/89:Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713, 1988/89:Ub728 yrkandena 7 och 18, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89:Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1, 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt motion 1988/89:Ub712 yrkande 5 samt med avslag på motion 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis till *Utbildning för vårddyrken* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 440 750 000 kr..

14. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken (mom. 25)

1988/89:UbU21

Under förutsättning av bifall till reservation 8

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "438 218 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt att en påbyggnadslinje för logopedier inrättas fr. o. m. den 1 juli 1989. Utskottet föreslår därför att riksdagen anvisar 300 000 kr. för detta ändamål. Sammanlagt bör riksdagen således under anslaget Utbildning för vårddyrken anvisa (431 675 000 + 6 000 000 + 543 000 + 300 000 =) 438 518 000 kr.

dels att moment 25 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

25. beträffande *anslagsbeloppet under Utbildning för vårddyrken* att riksdagen med anledning av proposition 1988/89:100 samt motionerna 1988/89:Ub589 yrkandena 1 och 6, 1988/89:Ub673 yrkandena 8 och 9, 1988/89:Ub713, 1988/89:Ub728 yrkande 7 och 18, 1988/89:Ub742 yrkande 1, 1988/89:Ub751, 1988/89:Ub761 yrkande 1, 1988/89:Ub834 yrkandena 41 och 42, samtliga delvis, samt motion 1988/89:Ub712 yrkande 5 till *Utbildning för vårddyrken* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 438 518 000 kr.,

15. Anslagsbeloppet under Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. (mom. 26)

Under förutsättning av bifall till reservation 7

Lars Leijonborg (fp), Björn Samuelson (vpk), Eva Goës (mp) och Isa Halvarsson (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Vidare har" och slutar med "förevarande anslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt att bidrag skall utgå till utbildning i psykoterapi vid S:t Lukasstiftelsen. Utskottet föreslår nu att riksdagen vid medelsanvisningen under förevarande anslag beräknar 800 000 kr. för ändamålet.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 22 börjar med "Sammanlagt bör" och slutar med "203 411 000 kr." bort ha följande lydelse:

Sammanlagt bör således anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. föras upp med (200 871 000 + 1 940 000 + 600 000 + 800 000 =) 204 211 000 kr.

dels att moment 26 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

26. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89: Ub548 delvis, 1988/89: Ub589 yrkande 6 delvis, 1988/89: Ub732, 1988/89: Ub740 delvis, 1988/89: Ub753 och 1988/89: Ub824 yrkande 26, med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89: Ub513 yrkande 2, 1988/89: Ub684 och 1988/89: Ub824 yrkande 18 samt med avslag på motion 1988/89: Ub728 yrkande 18 delvis till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 204 211 000 kr.,

16. Anslagsbeloppet under Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. (mom. 26)

Under förutsättning av bifall till reservation 4

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Utskottet har också" och på s. 22 slutar med "203 411 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt en utbyggnad av sjukgymnastutbildningen med 20 platser inom den kommunala högskolan. Riksdagen bör därför under förevarande anslag anvisa 300 000 kr. för ändamålet.

Sammanlagt bör således anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning föras upp med (200 871 000 + 1 940 000 + 600 000 + 300 000 =) 203 711 000 kr.

dels att moment 26 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

26. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.*

att riksdagen med bifall till motionerna 1988/89:Ub589 yrkande 6 delvis, 1988/89:Ub728 yrkande 18 delvis, 1988/89:Ub732, 1988/89:Ub753 och 1988/89:Ub824 yrkande 26, med anledning av proposition 1988/89:100 och motionerna 1988/89:Ub684 och 1988/89:Ub824 yrkande 18 samt med avslag på motionerna 1988/89:Ub513 yrkande 2, 1988/89:Ub548 delvis, 1988/89:Ub740 delvis till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag av 203 711 000 kr.,

Särskilda yttranden

1. Planeringsramar för tandläkarlinjen (mom. 3)

Björn Samuelson (vpk) anför:

Eftersom utredningen om den framtida tandvårdsutbildningen ännu pågår anser jag att det inte bör göras några ändringar av planeringsramar-

na för tandläkarlinjen nästa budgetår. Jag har därför anslutit mig till utskottsmajoriteten i denna fråga. Jag förutsätter dock att regeringen, när utredningsresultatet föreligger, bereder frågan och snarast återkommer till riksdagen med ett förslag. Jag utgår också från att riksdagen vid detta tillfälle får ett bättre underlag, än vad som för närvarande finns, för att behandla frågan om återupptagande av tandläkarutbildningen i Malmö. 1988/89:UbU21

2. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (mom. 5)

Larz Johansson och Marianne Andersson (båda c) anför:

Eftersom behovet av apotekare och receptarier till viss del är beroende av det avtal som slutits mellan staten och Apoteksbolaget är det också rimligt att detta får ligga till grund för bedömningen av dimensioneringen av utbildningen på apotekarlinjen och receptarielinjen. Vi förutsätter att regeringen noga överväger alla de faktorer som påverkar behovet av utbildning och att regeringen återkommer till riksdagen med förslag i frågan. Därför har vi avstått från att nu yrka bifall till motionsyrkandena om en ökning av dimensioneringen budgetåret 1989/90. -

Innehållsförteckning

1988/89:UbU21

Propositionen	1
1. Utbildning för vårdyrken	1
2. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.	1
3. Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.	2
Motionerna	2
Utskottet	8
1. Utbildning för vårdyrken	8
Läkarlinjen	8
Tandläkarlinjen	10
Apotekar- och receptarielinjerna	11
Rehabiliteringslinjen med påbyggnadslinjer	12
Rehabiliteringslinjen	12
Påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen	12
Utbildning i psykoterapi	14
Logopedlinjen	14
Hälso- och sjukvårdslinjen	15
Påbyggnadslinjer i anslutning till hälso- och sjukvårdslinjen, m. m.	17
Hörselvårdslinjen	18
Sociala omsorgslinjen	19
Laboratorieassistentlinjen	19
Lokala linjer och fristående kurser	19
Planeringsramar i övrigt	20
Anslagsbeloppet under Utbildning för vårdyrken	20
2. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.	21
3. Driftersättning enligt läkarutbildningsavtal m. m.	22
Hemställan	22
Reservationer	25
1. Planeringsramar för tandläkarlinjen (c)	25
2. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (m)	26
3. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (fp)	26
4. Planeringsramar för rehabiliteringslinjen (c)	27
5. Planeringsramar för övriga påbyggnadslinjer i anslutning till rehabiliteringslinjen (fp)	27
6. Påbyggnadsutbildning i ortopedisk medicin (mp)	28
7. Psykoterapiutbildning vid S:t Lukasstiftelsen (fp, vpk, mp)	28
8. Påbyggnadslinje för logopedier (vpk)	29
9. Permanentning av viss försöksverksamhet inom hälso- och sjukvårdslinjen (m, fp, mp)	29
10. Alternativa vägar till hälso- och sjukvårdslinjen m. m. (fp, mp) ..	30
11. Förlängning av laboratorieassistentlinjen, m. m. (m, mp)	30
12. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårdyrken (fp)	31
13. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårdyrken (c)	31
14. Anslagsbeloppet under Utbildning för vårdyrken (vpk)	32
15. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. (fp, vpk, mp) ...	32
16. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. (c)	33
Särskilda yttranden	34
1. Planeringsramar för tandläkarlinjen (vpk)	34
2. Planeringsramar för apotekarlinjen och receptarielinjen (c)	34

